

TIVIA

12/2024

news

TEKNOLOGIA VUONNA 2024

Mitä opimme ja mihin olemme menossa?

AI STADI
TEKOÄLY JA IHMINEN

HELSINKI
DATA WEEK

ALUSTA-
TALOUS

TEKNOLOGIA VUONNA 2024

MITÄ OPIMME JA MIHIN OLEMME MENOSSA?

Juha Lappi - toimitusjohtaja, TIVIA ry

Vuosi 2024 on tarjonnut jälleen runsaasti teknologisia edistysaskeleita ja tärkeitä oivalluksia siitä, mihin suuntaan maailma kehittyy. On ollut vaikuttavaa seurata, kuinka nopeasti teknologia sulautuu osaksi arkeamme, mutta myös keskusteluja siitä, kuinka suurella vastuulla sitä tulisi hyödyntää.

Yksi vuoden 2024 keskeisimmistä puheenaiheista on ollut tekoäly. Generatiivisen tekoälyn nopea kehitys, on mullistanut tiedon tuottamista ja luovaa työskentelyä. Tekoälyn käyttö on tuonut tehokkuutta ja uusia toimintatapoja niin yrityksiin kuin yksityisillekin käyttäjille. Olemme törmänneet myös kysymyksiin: missä kulkee raja ihmisen ja koneen yhteistyössä? Miten varmistamme tekoälyn läpinäkyvyyden ja luotettavuuden?

Samalla kun tekoäly on vienyt keskustelua eteen päin, vuoden aikana nähdyt häiriöt ja kyberhyökkäykset ovat osoittaneet, kuinka haavoittuvainen digitaalinen yhteiskuntamme voi olla – ja kuinka tärkeää on panostaa ennakoiviin ratkaisuihin kyberturvallisuudessa, sekä varmistaa, että organisaatioissa on varautumissuunnitelmat kyberhyökkäysten varalle ajan tasalla ja myös toiminta harjoiteltuna.

Kolmas ja ehkä kaikkein läpileikkaavin teema on ollut vastuullisuus. Teknologian kehitys tuo mukanaan merkittäviä mahdollisuuksia, mutta myös vastuuta siitä, miten sen vaikutukset näkyvät yhteiskunnassa ja ympäristössä. Energiatehokkaat ratkaisut, kestävät datakeskukset ja kiertotalouteen perustuvat toimintamallit osoittavat, kuinka teknologia voi auttaa torjumaan ilmastomuutosta. Vastuullisuus ei ole vain yritysten strateginen valinta, vaan laajempi arvokysymys, joka ulottuu meihin kaikkiin.

Vuosi 2024 on muistuttanut meitä siitä, että teknologia ei ole vain väline, vaan myös voima, joka voi yhdistää ihmisiä, ratkaista ongelmia ja muovata tulevaisuutta. TIVIA-yhteisönä tehtävämme on olla mukana ohjaamassa tähän kehitykseen liittyviä valintoja ja edistämässä parhaiden käytäntöjen muodostumista. Nostetaan katseet kohti tulevaa vuotta ja kysytään itseltämme: mitä voimme oppia vuoden 2024 saavutuksista ja miten hyödynnämme oppeja viisaasti matkalla kohti entistä kestävämpää ja älykkäämpää tulevaisuutta?

JULKAISIJA
TIVIA ry

PÄÄTOIMITTAJA
Juha Lappi

ULKOASU
Punamusta Oy,
Sisältö- ja suunnittelupalvelut

TAITTO
Visionomi

TOIMITUSKUNTA
Joonas Haavisto

KANNEN KUVA
Carmen Kronspiess,
Pixabay

TIVIA

YHTEYSTIEDOT
TIVIA ry c/o TIVIA Infuture Oy
Firdonkatu 2 T 63
00520 Helsinki
tivia@tivia.fi
tivia.fi

JÄSENASIAT
jasenasiat@tivia.fi

TEKOÄLY JA IHMINEN

INSPIROIVA ILTA TEKOÄLYN JA IHMISTEN KOHTAAMISESSA

Lokakuun lopulla TIVIA Uusimaan, Sytykkeen ja DAMAn järjestämä AI TIVIA Stadissa -tilaisuus teemalla ”Tekoäly ja ihminen” keräsi yhteen tekoälystä kiinnostuneet ammattilaiset. Tapahtumassa kuultiin kolmen asiantuntijan esityksiä, jotka tarjosivat syvällisiä näkökulmia tekoälyn mahdollisuuksiin ja haasteisiin niin työelämässä kuin yhteiskunnassa. Puhujina olivat Nitorin Annika Madejska, Sulavan Emma Klén ja VTT:n Atte Kinnula.

Tekoälyn etiikka ja vastuullisuus

Annika Madejska aloitti tilaisuuden puheenvuorollaan ”Navigating Ethical Challenges in the AI Era”. Hän korosti Ethics by Design -lähestymistapaa, joka painottaa yksilön oikeuksien kunnioittamista, yksityisyyden turvaamista, oikeudenmukaisuutta, hyvinvoinnin edistämistä, läpinäkyvyyttä ja vastuullisuutta. Madejska varoitti, että eettisten periaatteiden laiminlyönti voi johtaa haitallisiin seurauksiin niin ympäristölle kuin yhteiskunnallekin.

Tekoälytaidot osaksi työelämää

Emma Klén käsitteli tekoälyä työn muotoilun välineenä puheessaan ”Tekoäly tuli – mitä nyt pitäisi tehdä?”. Hän esitteli 3C-mallin, joka korostaa uteliaisuutta, rohkeutta ja yhteistyötä tekoälyaikakauden työssä. Klén kannusti osallistujia oppimaan ja ko-

keilemaan aktiivisesti tekoälyn mahdollisuuksia työn mielekkyyden lisäämiseksi ja tehokkuuden parantamiseksi.

Stressinhallinta tekoälyn avulla

Atte Kinnula päätti tilaisuuden esityksellään ”Measuring Stress at a Workplace – Why to Do It? How to Do It? And Is It Even Legal?”. Hän esitteli VTT:n kehittämän menetelmän, joka hyödyntää tekoälyä ja sensoreita työntekijöiden stressin tunnistamiseen ja hallintaan yksityisyyttä kunnioittaen. Kinnula korosti, että tällaiset työkalut voivat auttaa organisaatioita ennaltaehkäisemään haitallista työkuormitusta ja edistämään hyvinvointia.

Tilaisuuden anti

Esitykset herättivät vilkasta keskustelua tekoälyn mahdollisuuksista ja riskeistä. Verkostoitumishetket tarjosivat osallistujille arvokkaita tilaisuuksia syventää ymmärrystään ja vaihtaa ajatuksia. Tekoäly ei ole uusi ilmiö, mutta sen laajentunut käyttö on tehnyt siitä näkyvämmän ja osan arkea. Sen vastuullinen hyödyntäminen edellyttää avoimuutta, eettistä harkintaa ja jatkuvaa oppimista. ”Tekoäly ja ihminen” -tilaisuus tarjosi tärkeän alustan näiden teemojen tarkasteluun ja ymmärryksen syventämiseen.

HELSINKI DATA WEEK

Kansainvälinen data-alan huipputapahtuma Helsingissä

Teksti: Eevamaija Virtanen

Helsinki Data Week (HDW) järjestettiin ensimmäistä kertaa 28.10.–1.11.2024, keräten yhteen yli 800 data-alan ammattilaista ja asiantuntijaa yli 10 maasta. Tapahtuma oli täysin ilmainen, ja sen virallisena kielenä toimi englanti, mikä mahdollisti aidosti kansainvälisen osanoton. Viikon aikana järjestettiin monipuolisia tilaisuuksia: avajaistapahtuma, kumppanitilaisuuksia, keynote-puheenvuoroja, paneelikeskusteluja ja käytännönläheisiä työpajoja.

Tapahtuman merkitys ja tavoitteet

Helsinki Data Weekin perustajat – Eevamaija Virtanen, Antti Rask, Juha Korpela ja Säte Haveri – halusivat luoda pysyvän foorumin, joka vahvistaa datayhteisöä ja edistää alan kehitystä Suomessa ja kansainvälisesti. Tavoitteet olivat seuraavat:

- Kansainvälisen ja paikallisen yhteistyön edistäminen. Tapahtumaviikko tarjoaa mahdollisuuden verkostoitua ja jakaa osaamista yli siilojen ja rajojen.
- Datainnovaatioiden tukeminen. Innostavat puheenvuorot ja työpajat auttoivat osallistujia saamaan uusia kiinnostavia ja alaa eteenpäin vieviä näkökulmia.
- Kaikille avoin ja saavutettava foorumi. Tapahtuman maksuttomuus ja englanninkielisyys takasivat, että jokainen kiinnostunut pystyi osallistumaan.

HDW:n erityisenä vahvuutena oli sen saavutettavuus ja yhteisöllinen ilmapiiri, joka heijasti suomalaista talkoohenkeä, avoimuutta ja mutkattomuutta. Kansainväliset osallistu-

jat arvostivat Suomen pääkaupungin innovatiivista ja vieraanvaraista ympäristöä. Tapahtumaviikko sai laajasti kiitosta osallistujiltaan.

Taloudelliset ja ammatilliset hyödyt

Osallistujille tarjottiin ainutlaatuinen tilaisuus verkostoitua, inspiroitua ja kasvat-
taa osaamistaan. Palautekyselyyn vastanneiden osallistujien mielestä konkreettiset vaikutukset olivat merkittäviä:

- 92 % suosittelisi tapahtumaa kollegoilleen.
- 83 % sai uusia näkökulmia, joita he voivat hyödyntää työssään.
- 67 % korosti verkostoitumisen olevan tärkein hyöty, ja 58 % loi uusia kontakteja, joista voi syntyä pitkän aikavälin kumppanuuksia.
- 100 % osallistujista piti tapahtumaa avoimena ja saavutettavana.

Osallistujien mukaan kiinnostavimpia aiheita olivat:

- Metadatan hyödyntäminen tehokkuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseksi.
- Dokumentaation rooli datan käytön ja hallinnan parantamisessa.
- Datan käyttö taloudellisen arvon tuottamisessa.
- Tekoälyn integrointi päätöksenteon tukena.

Tapahtuman onnistumisen avaimet: kumppanit ja vapaaehtoiset

Helsinki Data Week oli huikea menestys, mutta viikkoa ei olisi voitu järjestää ilman

sitoutuneita kumppaneita ja vapaaehtoisia. Kumppaneiden tuki oli ratkaisevaa: heidän taloudellinen panoksensa mahdollistivat maksuttoman ja monipuolisen ohjelman.

Kiitos tapahtuman kumppaneille ja sponsoreille: Agile Data Engine, Relex Solutions, Alvin AI, Business Critical Solutions (BCS), Snowflake, Sparta Consulting, Vault-Speed, WhereScape Data Automation, Zee-nea (Actian), Aalto EE, Skillio ja Strawberry!

Samalla vapaaehtoisten työpanos teki tapahtumien sujuvuudesta ja yhteisöllisestä ilmapiiristä ainutlaatuisen. Heidän innostuksensa ja sitoutumisensa mahdollisti tapahtumaviikon onnistumisen ja teki siitä osallistujille mieleenpainuvan kokemuksen. Valtavan suuri kiitos jokaiselle!

Helsinki Data Week 2025: Kohti suurempaa ja monipuolisempaa tapahtumaa

Ensimmäisen vuoden menestys loi vanhan perustan HDW:n tulevaisuudelle. Vuonna 2025 tapahtuma palaa entistä suurempaan ja monipuolisempaan, hyödyntäen osallistujilta ja kumppaneilta saatua arvokasta palautetta. Tavoitteena on:

- Tarjota kansainvälisesti merkittävä foorumi, joka yhdistää data-alan asiantuntijat, tutkijat, yritykset ja julkisen sektorin toimijat ratkomaan tulevaisuuden haasteita.
- Syventää käytännön työpajojen ja toimialakohtaisten case-esimerkkien roolia.

Helsinki Data Week tulee jatkamaan tavoitteellisesti data-alan yhteisen tulevaisuuden vahvistamista.

ALUSTATALOUS

Suomalaisten kompastuskivi vai huikea mahdollisuus?

Teksti: Michael Lindholm

Alustatalous, platform business, on suhteellisen tuttu käsite monille sellaisten arkistenkuuloisten toimijoiden, kuten AirBnB ja Wolt kautta. Suuria alustoja, jotka dominoivat markkinoita uusien liiketoimintojen ja teknologioiden avulla. Suomessa ehkä sinäkin olet törmännyt kommentteihin kuten ”juu, kyllä me teemme digialustaa”, kun tehdään perinteistä verkkokauppaa tai SaaS-ohjelmistoa. ”Harva suomalainen yritys pystyy rakentamaan oikeata alustaa” ja ”ei meillä ole osaamista tai resursseja alustan rakentamiseen”. Nämä käsitykset lienevät osin totta, mutta useimmiten asiaa ei vain tunneta riittävästi.

Teknologia ei ole alusta-ajattelun keskiössä, vaan uudenlainen liiketoimintamalli, joka kytkee monta toimijaa yhteen. Kyseessä ei ole yksittäisen prosessin tai liiketoimintamallin osan kehittäminen, vaan monen prosessin palvelukokonaisuus, joka tuottaa merkittävää arvonlisää.

Otetaan esimerkki: Kuvitellaan, että meillä on monta toimijaa, jotka rakentavat meriliikenteen sensoreiden algoritmeja erilaisiin tarpeisiin. Omina tuotteinaan hyvin pätevänolaisia, mutta haastavia myytä-

viä, koska yksittäisinä ratkaisuin ne hoitavat vain pienen osan asiakkaan ongelmista. Samaan aikaan yhdellä toimijalla ei ole mahdollista tarjota kaikkia ratkaisuja kannattavasti. Kaikkien näkökulmasta parhaaseen tulokseen päästään, kun eri algoritmien tuottajat luovat verkoston, joka yhdistää algoritmit, toiminnallisuudet ja sensorit yhteen alustaan. Eli luodaan tietyn toimialan tai ekosysteemin liiketoiminnalle verkosto ja liiketoimintamalli, joka tarjoaa ratkaisuja tiettyyn asiakassegmenttiin.

Teknologiakonsulttiyritys Gartner arvioi, että alustatalous kasvaa Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa nopeasti. Vuonna 2023 noin 13 % länsimaisista prosessiteollisuuden yrityksistä hyödynsi alustateknologioita omassa liiketoiminnassaan. Vuoteen 2027 mennessä osuuden arvioidaan nousevan 70 prosenttiin! Mitä tämä käytännössä teollisuudelle tarkoittaa? Ainakin sitä, että muutos on vääjäämätön ja teollisilla toimijoilla on karkeasti ottaen kaksi vaihtoehtoa: ne voivat sivusta seurata, miten alustat muuttavat niiden maailmaa, tai ne voivat itse olla mukana kehittämässä alustaratkaisuja, niiden ominaisuuksia ja pelisääntöjä. Teollisuus

hyötyy siitä, että uusia palveluja otetaan käyttöön, mutta pystyykö se samalla muuttamaan ja kehittämään omaa toimintaansa? Miten kävi perinteisen taksitoiminnan, kun Bolt ja Uber disruptoivat koko alan alustoiltaan?

Menikö juna jo? Onneksi ei – ihan vielä. Uusien ideoiden muuttaminen toimiviksi liiketoimintamalleiksi ja alustamalleiksi vaatii uudenlaista ajattelua ja perinpohjaista suunnittelua. Alustat vaativat aina myös globaalia ajattelua. Yhtenä alustan tavoitteena on olla iso. Alusta, joka on rakennettu vain Suomen markkinoille, ei mitä todennäköisimmin menesty.

Alustaa pitää jatkuvasti kehittää eri osapuolten hyödyt huomioiden: Loppukäyttäjät eli asiakkaat maksavat, partneriverkosto luo asiakasarvon ja orkestroija eli alustan hallitsija kehittää alustan pelisääntöineen. Orkestroija pysyy hengissä vain, jos asiakkaat ja partnerit hyötyvät alustasta.

Alustan rakentamisessa on monia eri vaiheita: valmistelu, käynnistäminen, kasvu, kypsyminen ja kehittyminen. Jokainen vaihe kestää keskimäärin noin vuoden. Valmisteluvaiheessa hiotaan liiketoimintamallit ja

rakennetaan modulaarinen teknologia. Käyntiinajon aikana on luotava tehokkaat ja kitkattomat toimintatavat. Kasvuvaiheessa on huomioitava kansainvälistymisen asettamat vaatimukset ja vasta sitä kautta voidaan kypsyä toimivaksi alustaksi, joka muuntautuu helposti uusiin tilanteisiin modulaarisen teknologisen rakenteensa ansiosta.

Alustan voi rakentaa kuka tahansa startup-yrityksestä globaaliin markkinajohtajaan. Alusta-ajattelu avaa suomalaisille yrityksille paremmat rahoitusmahdollisuudet ja antaa avaimet kansainväliseen kasvuun. Tulevaisuus kuuluu niille, jotka tarttuvat tilaisuuteen.

Michael Lindholm
Toimitusjohtaja Musaa Oy

Kirjoittaja on pitkän linjan IT-yrittäjä, joka on perehtynyt syvästi liiketoimintamalleihin, jotka hyödyntävät uusimpia alustateknologioita. Nykyään hän auttaa yrityksiä, jotka harkitsevat alustaliiketoiminnan käynnistämistä

KOULUTUKSET

Kuva Pixabay

Business Case käytännössä

15.1.2025, verkkokoulutus
Kouluttaja: Reino Myllymäki

Kurssilla opitaan oikeaoppisen Business Casen eli projektin perustelun sisältö. Käydään läpi kustannusten laskenta, hyötyjen arviointi ja hyöty-kustannusanalyysi. Lisäksi opitaan riskien arviointia sekä käsittelemään muut projektin perustelussa tarpeelliset asiat.

Sovella nykypäivän tekoälyä testauksessasi

22.1.2025, luokkahuonekoulutus
Kouluttaja: Maaret Pyhäjärvi

Käytännönläheinen oppimiskurssi. Harjoitukset tehdään ryhmättestausmuodossa, jossa osallistujien rooleja kierrätetään. Harjoitusten tukena käytettävä kokemusperäinen rakenne mahdollistaa ajankäytön kohdistamisen yhteiseen käytännön kokemukseen tekoälyn soveltamisesta testaustehtäviin.

Liiketoimintalähtöinen tiedon laadun suunnittelu digihankkeissa

22.1.2025, luokkahuonekoulutus
Kouluttaja: Sami Laine

Koulutus esittelee digi-, data- ja ohjelmisto-asiantuntijoille tiedon johtamisen parhaita käytäntöjä sekä miten niitä sovelletaan osana digitalisaation kehittämisprojekteja.

tivia.fi/tapahtumat

TIVIA.FI ilmoitusliite

Liity jäseneksi!

JÄSENYYS TIVIA-YHTEISÖSSÄ KANNATTA!

- Vahva valtakunnallinen vaikuttaja
- ICT-alan puolestapuhuja
- Riippumattoman tutkimustiedon tuottaja
- 28 jäsenyhdistystä, tuhansia henkilöjäseniä ja satoja yhteisöjäseniä
- Tavoitteena jäsenistön ammatillisen osaamisen ja arvostuksen kehittäminen

Lue lisää ja tutustu tarkemmin: tivia.fi

TIVIA ja TIVIA News toivottaa

**RAUHALLISTA
JOULUA JA
ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!**

 TIVIA